

echter Anna *mij* kon raadplegen over dat voorstel, dat ze het in bedenking nam, dat ze niet dadelijk: — neen, duizend keer neen! — had geroepen bij 't eerste woord, dat daarover tot haar werd gesproken, dat was het, wat 't mij bijna van onduldbare pijn deed uitgillen, wat mij stom en stroef maakte en eindelijk deed zeggen:

— Ik kan in zoo iets geen raad geven; je eigen hart moet beslissen. —

Eenige dagen later werd haar engagement publiek; we waren nu stijf en gedwongen jegens elkaar; ik kon niet anders zijn.

Later, toen ik kalm over alles nadacht, en nog later, toen ik het raadselachtige van menig vrouwenhart allengs beter leerde oplossen, begreep ik, dat Anna me waarschijnlijk had willen polsen omtrent de gevoelens, die ik voor haar koesterde; ik begon te begrijpen, dat het voor een meisje in sommige omstandigheden lastig kan zijn steeds met vasten tred den goeden weg te gaan wegens de onzekerheid, waarin zij verkeert ten opzichte van onze voornemens en plannen.

Ze ging er weldra slecht uitzien en al weet ik 't niet zeker, ik geloof toch, dat al hare verwachtingen en behoeften niet bevredigd zijn door haar huwelijk. Ze werd een zwak en sukkelend vrouwtje, dat de opgewektheid en vroolijkheid miste, die haar vroeger onweerstaanbaar maakten; ze stierf een jaar of zes na haar trouwen.

In de laatste jaren vóór haren dood kwam ik weer drukker dan vroeger bij Jansen aan huis; alles lag reeds zoo lang achter ons, ik was zoo kalm geworden en had me zoo goed leeren schikken in 't onveranderlijke, dat ik me met een gerust gemoed het treurige genoeg kon geven weer als vriend met haar om te gaan.

Dat is mijn roman, lieve Betti! Ge ziet, hij is niet vroolijk. —

Als eenig antwoord sloeg ik mijn armen om zijn hals, boog zijn hoofd naar me toe en kustte hem niet minder innig en hartstochtelijk dan jaren geleden, toen hij me had verborgen onder zijn jas.

En nu, nu oom Karel ook al van deze aarde is heengegaan, nu ik heb geleerd mijne hartstochtelijkheid te beteugelen, nu verheug ik er mij nog gedurig over, dat ik toen op zoo'n onmiskkenbare wijze, in de eerste opwelling van meegevoel en sympathie heb getoond, dat, al was er vroeger iemand geweest, die zijn liefde niet had begrepen of op prijs had weten te stellen, er op dat oogenblik iemand naast hem liep, die hem liefhad, innig en warm.

Steeds zijn oom en ik de beste vrienden gebleven; 't was mijn ideaal om later, als ik volwassen zou zijn en de school had afgeloopen, in zijne woning voor huishoudster te spelen; ook oom verheugde zich op dien tijd; we maakten duizenderlei plannen en bouwden hemelhooge luchtkasteelen, doch daar kwam het onveranderlijke, onverbiddelijke lot tusschenbeide, dat zich door niets en niemand laat vermurwen of verweken.

Kort na mijn achttienden verjaardag, toen eindelijk de vervulling naderde der lang gekoesterde wenschen, toen we — oom en ik — met moeite door 't aanwenden van al onze welsprekendheid de toestemming mijner ouders